

Š i f r a k a n d i d a t a :

--

Državni izpitni center

M 0 9 2 4 1 1 2 1

JESENSKI IZPITNI ROK

F I Z I K A

==== Izpitna pola 1 ====

Petek, 28. avgust 2009 / 90 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik, svinčnik HB ali B, radirko, šilček, računalo brez grafičnega zaslona in možnosti računanja s simboli ter geometrijsko orodje.

Kandidat dobi list za odgovore.

Priloga s konstantami in enačbami je na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na list za odgovore).

Izpitna pola vsebuje 40 nalog izbirnega tipa. Vsak pravilen odgovor je vreden eno (1) točko. Pri reševanju si lahko pomagate s podatki iz periodnega sistema na strani 2 ter konstantami in enačbami v prilogi.

Rešitve, ki jih pišete z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpisujte v **izpitno polo** tako, da obkrožite črko pred pravilnim odgovorom. Sproti izpolnite še **list za odgovore**. Vsaka naloga ima samo **en** pravilen odgovor. Naloge, pri katerih bo izbranih več odgovorov, in nejasni popravki bodo ocenjeni z nič (0) točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 16 strani, od tega 1 prazno.

PERIODNI SISTEM ELEMENTOV

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
H vodik 1 1,01	Be berilijski 4 9,01	B bor 5 10,8	C ugljik 6 12,0	N dušik 7 14,0	O kisik 8 16,0	F fluor 9 19,0	He helij 2 4,00
Li litij 3 23,0	Mg magnezij 12 24,3	Al aluminij 13 27,0	Si silicij 14 28,1	P fosfor 15 31,0	S žveplo 16 32,1	Cl klor 17 35,5	Ne neon 10 20,2
K kalij 19 39,1	Ca kalcij 20 40,1	Sc skandij 21 45,0	Ti titan 22 47,9	Cr krom 24 52,0	Mn mangan 25 54,9	Fe železo 26 58,9	Ni nikelj 28 58,7
Rb rubidij 37 85,5	Sr stroncij 38 87,6	Zr itrij 39 88,9	Nb niobij 41 91,2	Mo molibden 42 95,9	Tc tehnečij 43 (97)	Ru rutenij 44 101	Co kobalt 27 65,4
Cs cezij 55 (223)	Ba barij 56 (226)	La lantan 57 (227)	Hf hafnij 72 179	W volfram 74 184	Re renij 75 186	Os osmij 76 190	Ag srebro 47 108
Fr francij 87 (229)			Dy dubnij 105 (262)	Pt platina 78 192	Ir iridij 77 195	Au zlato 79 197	Gd gadolinij 64 157
			Db rutherfordij 104 (261)	Bh bohnij 107 (264)	Hs hassij 108 (268)	Tl živo srebro 81 201	Tb terbij 65 159
			Rf rutherfordij 104 (261)	Mc seaborgij 106 (266)	Mt meitnerij 108 (268)	Po svinec 82 207	Yb iterbij 68 169
			Pa protactinij 91 (231)	Pm prometij 60 144	Ho holmij 67 165	Er erbij 68 167	Lu lutecij 71 175
			U uran 92 238	Eu evropij 63 152	Dy disprozij 66 163	Tm tulij 69 169	Yb iterbij 70 173
			Np neptunij 93 (237)	Am američij 94 (243)	Cf kalifornij 97 (247)	Md mendelevij 100 (258)	No nobelij 102 (259)
			Fr protactinij 91 (231)	Pu plutonij 94 (244)	Bk berkelij 97 (247)	Fm fermij 98 (257)	Lr lavrencij 103 (260)

relativna atomска masa
simbol
ime elementa
vrstno število

Ce cerij 58 140	Pr prazodim 59 141	Nd neodium 60 144	Pm prometij 61 (145)	Tb terbij 65 159	Dy disprozij 66 163	Ho holmij 67 165	Er erbij 68 167	Yb iterbij 70 173
Th torij 90 232	Pa protactinij 91 (231)	U uran 92 238	Np neptunij 93 (237)	Am američij 94 (243)	Cm američij 95 (247)	Bk berkelij 97 (247)	Fm fermij 98 (257)	Md mendelevij 100 (258)

Lantanoidi
Aktinoidi

KONSTANTE IN ENAČBE

težni pospešek	$g = 9,81 \text{ m s}^{-2}$
hitrost svetlobe	$c = 3,00 \cdot 10^8 \text{ m s}^{-1}$
osnovni naboј	$e_0 = 1,60 \cdot 10^{-19} \text{ A s}$
Avogadrovo število	$N_A = 6,02 \cdot 10^{26} \text{ kmol}^{-1}$
splošna plinska konstanta	$R = 8,31 \cdot 10^3 \text{ J kmol}^{-1}\text{K}^{-1}$
gravitacijska konstanta	$G = 6,67 \cdot 10^{-11} \text{ N m}^2 \text{ kg}^{-2}$
influenčna konstanta	$\varepsilon_0 = 8,85 \cdot 10^{-12} \text{ A s V}^{-1}\text{m}^{-1}$
indukcijska konstanta	$\mu_0 = 4\pi \cdot 10^{-7} \text{ V s A}^{-1}\text{m}^{-1}$
Boltzmannova konstanta	$k = 1,38 \cdot 10^{-23} \text{ J K}^{-1}$
Planckova konstanta	$h = 6,63 \cdot 10^{-34} \text{ J s} = 4,14 \cdot 10^{-15} \text{ eV s}$
Stefanova konstanta	$\sigma = 5,67 \cdot 10^{-8} \text{ W m}^{-2}\text{K}^{-4}$
atomska enota mase	$1u = 1,66 \cdot 10^{-27} \text{ kg}; \text{ za } m = 1u \text{ je } mc^2 = 931,5 \text{ MeV}$

GIBANJE

$$\begin{aligned}s &= vt \\s &= \bar{v}t \\s &= v_0 t + \frac{at^2}{2} \\v &= v_0 + at \\v^2 &= v_0^2 + 2as \\\omega &= 2\pi\nu = 2\pi \frac{1}{t_0} \\v &= \omega r \\a_r &= \omega^2 r \\s &= s_0 \sin \omega t \\v &= \omega s_0 \cos \omega t \\a &= -\omega^2 s_0 \sin \omega t\end{aligned}$$

SILA

$$\begin{aligned}F &= G \frac{m_1 m_2}{r^2} \\ \frac{t_0^2}{r^3} &= \text{konst.} \\F &= ks \\F &= pS \\F &= k_t F_n \\F &= \rho g V \\ \vec{F} &= m \vec{a} \\ \vec{G} &= m \vec{v} \\ \vec{F} \Delta t &= \Delta \vec{G} \\ \vec{M} &= \vec{r} \times \vec{F} \\M &= rF \sin \alpha \\p &= \rho gh \\ \Gamma &= J\omega \\M \Delta t &= \Delta \Gamma\end{aligned}$$

ENERGIJA

$$\begin{aligned}A &= \vec{F} \cdot \vec{s} \\W_k &= \frac{mv^2}{2} \\W_p &= mgh \\W_{pr} &= \frac{ks^2}{2} \\P &= \frac{A}{t} \\A &= \Delta W_k + \Delta W_p + \Delta W_{pr} \\A &= -p \Delta V \\p + \frac{\rho v^2}{2} + \rho gh &= \text{konst.}\end{aligned}$$

ELEKTRIKA

$$\begin{aligned} I &= \frac{e}{t} \\ F &= \frac{e_1 e_2}{4\pi\epsilon_0 r^2} \\ \vec{F} &= e\vec{E} \\ U &= \vec{E} \cdot \vec{s} = \frac{A_e}{e} \\ \sigma_e &= \frac{e}{S} \\ E &= \frac{\sigma_e}{2\epsilon_0} \\ e &= CU \\ C &= \frac{\epsilon_0 S}{l} \\ W_e &= \frac{CU^2}{2} \\ w_e &= \frac{W_e}{V} \\ w_e &= \frac{\epsilon_0 E^2}{2} \\ U &= RI \\ R &= \frac{\zeta l}{S} \\ P &= UI \end{aligned}$$

MAGNETIZEM

$$\begin{aligned} \vec{F} &= I\vec{l} \times \vec{B} \\ F &= IlB \sin \alpha \\ \vec{F} &= e\vec{v} \times \vec{B} \\ B &= \frac{\mu_0 I}{2\pi r} \\ B &= \frac{\mu_0 NI}{l} \\ M &= NISB \sin \alpha \\ \Phi &= \vec{B} \cdot \vec{S} = BS \cos \alpha \\ U_i &= lvB \\ U_i &= \omega SB \sin \omega t \\ U_i &= -\frac{\Delta \Phi}{\Delta t} \\ L &= \frac{\Phi}{I} \\ L &= \frac{\mu_0 N^2 S}{l} \\ W_m &= \frac{LI^2}{2} \\ w_m &= \frac{B^2}{2\mu_0} \end{aligned}$$

NIHANJE IN VALOVANJE

$$\begin{aligned} t_0 &= 2\pi\sqrt{\frac{m}{k}} \\ t_0 &= 2\pi\sqrt{\frac{l}{g}} \\ t_0 &= 2\pi\sqrt{LC} \\ c &= \lambda\nu \\ \sin \alpha &= \frac{N\lambda}{d} \\ j &= \frac{P}{S} \\ E_0 &= cB_0 \\ j &= wc \\ j &= \frac{1}{2}\epsilon_0 E_0^2 c \\ j' &= j \cos \alpha \\ \nu &= \nu_0(1 \pm \frac{v}{c}) \\ \nu &= \frac{\nu_0}{1 \mp \frac{v}{c}} \end{aligned}$$

TOPLOTA

$$\begin{aligned} n &= \frac{m}{M} \\ pV &= nRT \\ \Delta l &= \alpha l \Delta T \\ \Delta V &= \beta V \Delta T \\ A + Q &= \Delta W \\ Q &= cm\Delta T \\ Q &= qm \\ W_0 &= \frac{3}{2}kT \\ P &= \lambda S \frac{\Delta T}{\Delta l} \\ j &= \sigma T^4 \end{aligned}$$

OPTIKA

$$\begin{aligned} n &= \frac{c_0}{c} \\ \frac{\sin \alpha}{\sin \beta} &= \frac{c_1}{c_2} = \frac{n_2}{n_1} \\ \frac{1}{f} &= \frac{1}{a} + \frac{1}{b} \end{aligned}$$

MODERNA FIZIKA

$$\begin{aligned} W_f &= h\nu \\ W_f &= A_i + W_k \\ W_f &= \Delta W_n \\ \lambda_{\min} &= \frac{hc}{eU} \\ \Delta W &= \Delta mc^2 \\ N &= N_0 2^{-\frac{t}{t_{1/2}}} = N_0 e^{-\lambda t} \\ \lambda &= \frac{\ln 2}{t_{1/2}} \\ A &= N\lambda \end{aligned}$$

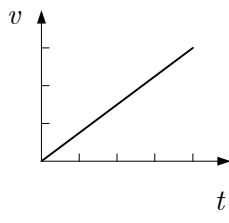
- 1. Velikost virusa je približno 50 nm , debelina človeškega lasu pa je približno 7,5 stotink milimetra. Kolikšno je razmerje med debelino lasu in velikostjo virusa?**

- A $1,5 \cdot 10^4$
- B $1,5 \cdot 10^3$
- C $1,5 \cdot 10^2$
- D $1,5 \cdot 10^{-1}$

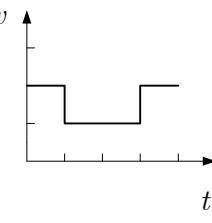
- 2. Ledenik drsi s hitrostjo $1,0 \cdot 10^{-6} \text{ m s}^{-1}$. Koliko časa potrebuje, da se premakne približno za 1,0 km ?**

- A 3,0 meseca.
- B 3,0 leta.
- C 30 let.
- D 300 let.

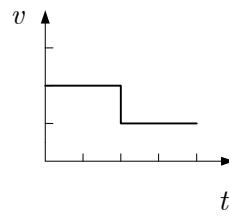
- 3. Grafi A, B in C kažejo časovno spremenjanje hitrosti za tri različna gibanja. Merila so v vseh treh grafih enaka. Katera izjava je pravilna?**

A

B

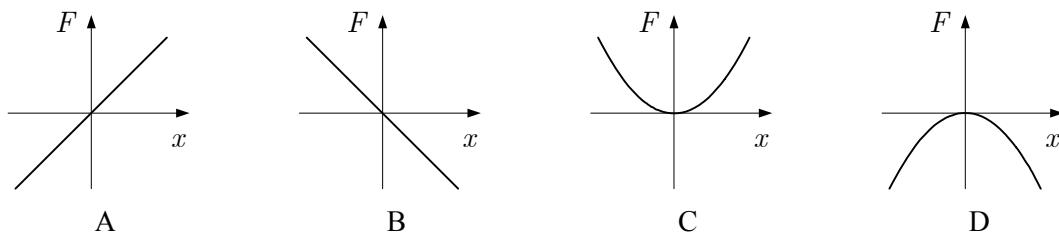
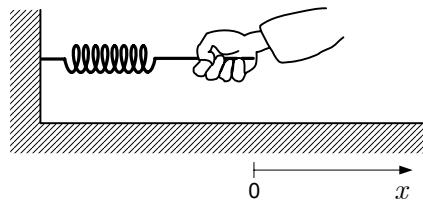
C

- A Povprečne hitrosti na prikazanih grafih so enake.
- B Graf A prikazuje gibanje z največjo povprečno hitrostjo.
- C Graf B prikazuje gibanje z največjo povprečno hitrostjo.
- D Graf C prikazuje gibanje z največjo povprečno hitrostjo.

- 4. Dve kolesi se enakomerno vrtita z enakima obodnima hitrostma. Kolikšno je razmerje med kotnima hitrostma koles, če je razmerje polmerov koles $r_1 / r_2 = 3$?**

- A $\frac{\omega_1}{\omega_2} = \frac{1}{9}$
- B $\frac{\omega_1}{\omega_2} = \frac{1}{3}$
- C $\frac{\omega_1}{\omega_2} = 3$
- D $\frac{\omega_1}{\omega_2} = 9$

5. Ko je vzmet neobremenjena, je njen prosti konec pri oznaki $x = 0$. Kateri graf pravilno kaže, kako je sila, s katero deluje vzmet na roko, odvisna od raztezka vzmeti, če je koordinatna os x usmerjena tako, kakor kaže slika?

6. Železna kroglica miruje na leseni mizi. Pod mizo držimo paličasti magnet, ki deluje na kroglico s privlačno magnetno silo. Katera izjava je pravilna?
- A Sila podlage na kroglico je nasprotno enaka teži kroglice.
  - B Sila podlage na kroglico je nasprotno enaka sili, s katero magnet privlači kroglico.
  - C Sila podlage na kroglico je nasprotno enaka vsoti teže in sile, s katero magnet privlači kroglico.
  - D Sila podlage na kroglico je nasprotno enaka razliki teže in sile, s katero magnet privlači kroglico.
7. Kamen zalučamo navpično navzgor s hitrostjo v . Ko prileti nazaj na mesto, od koder smo ga zalučali, ima hitrost $-v$. Katera izjava je pravilna?
- A Začetna notranja energija kamna je nasprotno enaka njegovi končni notranji energiji.
  - B Začetna kinetična energija kamna je nasprotno enaka njegovi končni kinetični energiji.
  - C Začetna potencialna energija kamna je nasprotno enaka njegovi končni potencialni energiji.
  - D Začetna gibalna količina kamna je nasprotno enaka njegovi končni gibalni količini.

8. Kepo gline z maso 5 kg zalučamo vzporedno s tirom s hitrostjo v_k proti vozičku z maso 10 kg , ki se giblje brez trenja po ravnom tiru. Kolikšna mora biti hitrost v_v vozička, preden se nanj zalepi kepa, da bosta po trku kepa in voziček obmirovala?

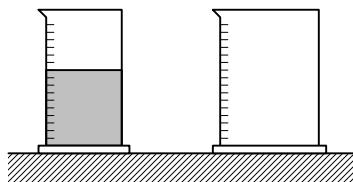
- A $v_v = -\sqrt{2}v_k$
- B $v_v = -2v_k$
- C $v_v = -0,5v_k$
- D $v_v = -\frac{\sqrt{2}}{2}v_k$

9. Katera je prava enota za moč?

- A kg m s^{-1}
- B kg m s^{-2}
- C $\text{kg m}^2 \text{s}^{-2}$
- D $\text{kg m}^2 \text{s}^{-3}$

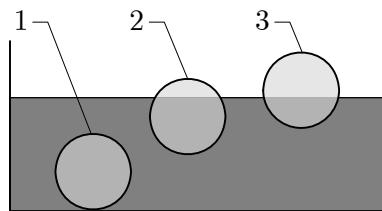
10. V steklenem merilnem valju je 1 liter vode. Gladina vode je 10 cm nad dnem valja. Za koliko se spremeni potencialna energija vode, če jo prelijemo v drug merilni valj, ki ima dno z 2-krat večjo ploščino?

- A 0 J
- B $0,25 \text{ J}$
- C $0,50 \text{ J}$
- D $0,75 \text{ J}$

11. Slika kaže tri enako velike krogle iz različnih snovi. Prva leži na dnu akvarija, drugi dve plavata (tretja je najmanj potopljena). Uredite primere glede na velikost vzgona, od najmanjšega do največjega. Kateri odgovor navaja pravilno ureditev sil vzgona na posamezno kroglo?

- A $F_1 > F_2 = F_3$
- B $F_1 = F_2 = F_3$
- C $F_1 > F_2 > F_3$
- D $F_1 < F_2 < F_3$

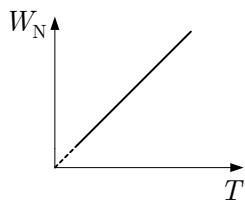
12. Skozi širši del okrogle vodoravne cevi teče voda s hitrostjo 5 m s^{-1} , na ožjem delu pa je hitrost 10 m s^{-1} . Kolikšno je razmerje med polmerom širšega dela cevi in polmerom njenega ožjega dela?

- A $\sqrt{2}$
- B 2
- C 3
- D 4

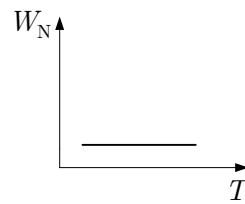
13. Potapljač spusti zračni mehurček s prostornino 2 cm^3 na globini, kjer je tlak 2 bara. Kolikšna bo prostornina mehurčka, tik preden doseže gladino, kjer je tlak 1 bar, če je temperatura zraka v mehurčku v obeh globinah enaka?

- A 1 cm^3
- B 2 cm^3
- C 3 cm^3
- D 4 cm^3

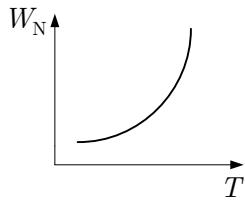
14. Kateri graf pravilno kaže temperaturno odvisnost notranje energije idealnega plina?

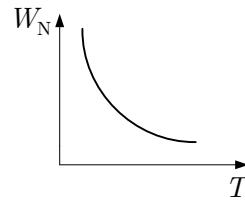
A

B

C

D

15. V kopalni kadi je 70 litrov hladne vode s temperaturo 20°C . Koliko litrov vroče vode s temperaturo 70°C moramo doliti v kopalno kad, da bo imela voda končno temperaturo 35°C , če pri tem v okolico ne bi izgubili nič toplotne?

- A 15 litrov
- B 20 litrov
- C 30 litrov
- D 35 litrov

16. Pri kateri od navedenih sprememb idealni plin zagotovo ne prejme ali odda dela?

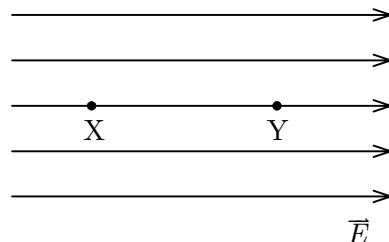
- A Sprememba pri stalnem tlaku.
- B Sprememba pri stalni temperaturi.
- C Spremembe pri stalni notranji energiji.
- D Sprememba pri stalni prostornini.

17. V posodi s stenami debeline d hranimo vroč čaj s temperaturo $60\text{ }^{\circ}\text{C}$, temperatura okolice je $0\text{ }^{\circ}\text{C}$. Kolikšno debelino bi morala imeti posoda iz enake snovi, da bi ostal topotni tok skozi stene posode nespremenjen, če bi zunanjega temperatura padla na $-30\text{ }^{\circ}\text{C}$?

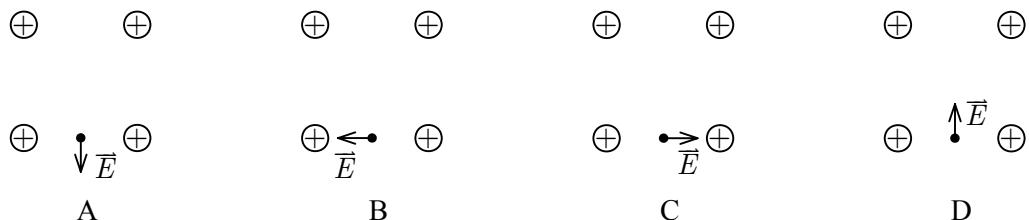
- A $\frac{d}{2}$
- B d
- C $\frac{3d}{2}$
- D $\frac{2d}{3}$

18. Silnice homogenega električnega polja z jakostjo 10 V m^{-1} so usmerjene, kakor kaže slika. Kolikšna je napetost med točkama X in Y, ki sta medsebojno oddaljeni 2 m ?

- A $5,0\text{ V}$
- B 20 V
- C 0 V
- D $0,2\text{ V}$

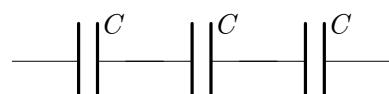
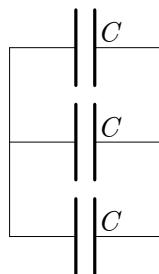

19. V ogliščih kvadrata so širje enaki pozitivni naboji. V katero smer kaže vektor jakosti električnega polja, ki ga ustvarjajo širje naboji v označeni točki na sredini med spodnjima nabojema?

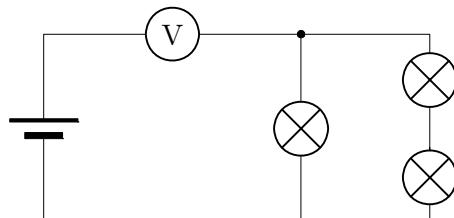

20. Vezavo treh vzporedno vezanih enakih kondenzatorjev spremenimo v vezavo treh zaporedno vezanih kondenzatorjev. Kolikšno je razmerje med nadomestnima kapacitetama prvega in drugega vezja?

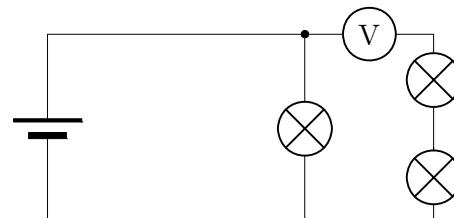
- A 9 : 1
- B 3 : 1
- C 1 : 3
- D 1 : 9

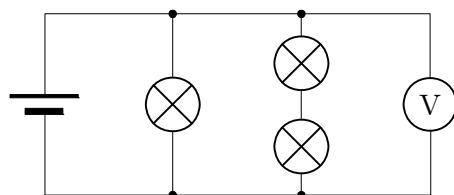
21. Slike kažejo štiri vezja, v katerih so povezani vir napetosti, tri žarnice in idealni voltmeter. Vse tri žarnice svetijo le v enem primeru. V katerem?

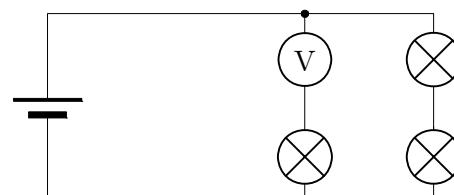
A

B

C

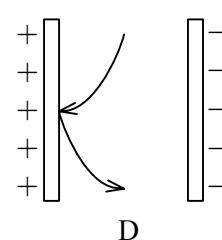
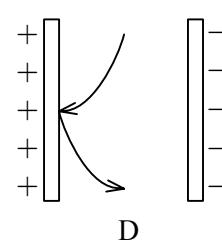

D

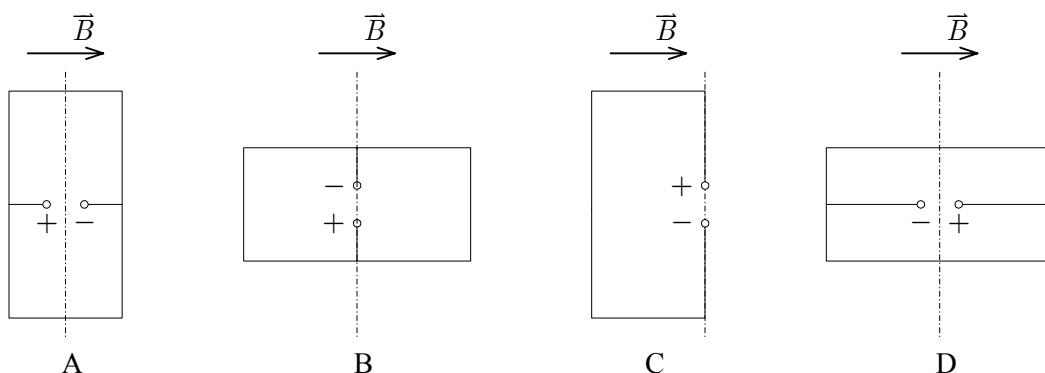
22. Na vir napetosti sta zaporedno priključena upornika z uporoma $R_1 = 5 \Omega$ in $R_2 = 15 \Omega$. Kolikšno je razmerje med napetostjo na prvem in na drugem uporniku?

- A 2 : 1
- B 1 : 1
- C 1 : 2
- D 1 : 3

23. Kovinski plošči sta nanelektreni, kakor kažejo slike, zato je med njima električno polje. Katera slika pravilno kaže tir gibanja elektrona, ki prileti v električno polje pravokotno na silnice?

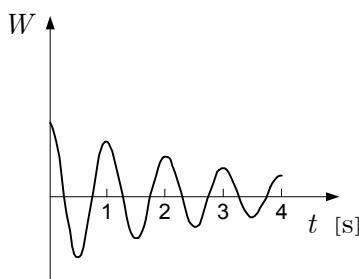
24. Pravokotna zanka je priključena na baterijo na štiri različne načine, tako kakor kažejo slike. Magnetno polje leži v ravnini zanke. V katerem primeru navor okoli označene osi ni enak nič?

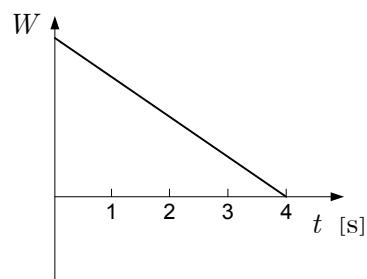
25. Tuljavo s 1000 ovoji potegnemo v desetinki sekunde iz homogenega magnetnega polja z gostoto 1 T. Silnice magnetnega polja so pravokotne na presek tuljave. Sunek napetosti, ki se inducira na tuljavi, je 0,04 V·s. Kolikšen je presek tuljave?

- A $0,04 \text{ m}^2$
- B $0,40 \text{ cm}^2$
- C $0,04 \text{ cm}^2$
- D $4,0 \cdot 10^{-3} \text{ m}^2$

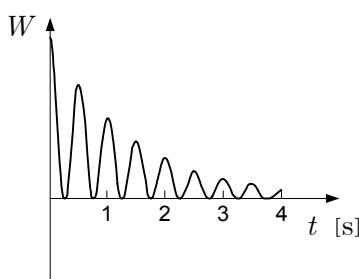
26. Nitno nihalo niha dušeno z nihajnim časom 1 s tako, da se mu amplituda zmanjša z 1 cm na 0,5 cm v 2 s. Kateri od spodnjih grafov prikazuje časovno spreminjanje celotne energije nihala? Celotna energija nihala je vsota njegove kinetične in potencialne energije.

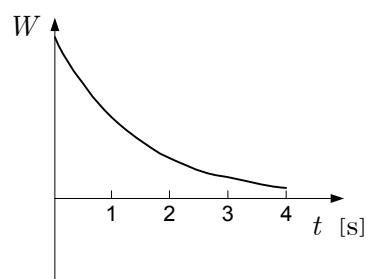
A

B

C

D

27. Kondenzator s kapaciteto C je s tuljavo z induktivnostjo L sklenjen v električni nihajni krog. Katera trditev NE drži?

- A Frekvenca, s katero niha napetost na kondenzatorju, je večja, če je kapaciteta kondenzatorja manjša.
  - B Napetost na kondenzatorju je največja v trenutku, ko je tok skozi tuljavo največji.
  - C Frekvenca, s katero niha tok v tuljavi, je manjša, če je induktivnost tuljave večja.
  - D Napetost na kondenzatorju je največja v trenutku, ko skozi tuljavo ne teče tok.
- 28.** Struna niha z drugo lastno frekvenco. Dolžina strune je 1,0 m. Kolikšna je hitrost valovanja po struni?

- A $0,50 \text{ ms}^{-1}$
- B $1,0 \text{ ms}^{-1}$
- C $2,0 \text{ ms}^{-1}$
- D Ni dovolj podatkov.

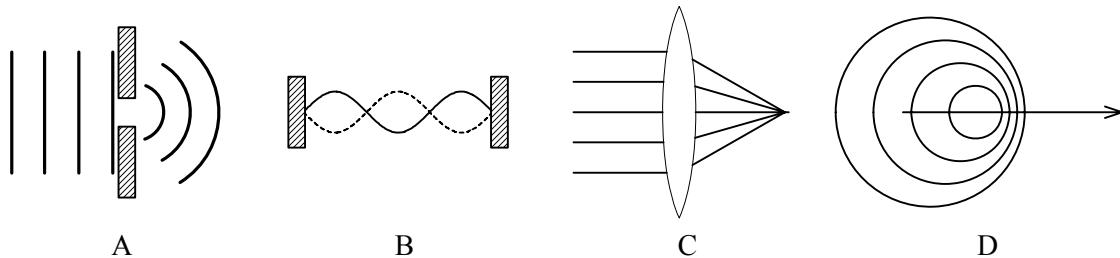
29. Kdaj govorimo o lomu svetlobe?

- A Ko se svetlobi po prehodu skozi uklonsko mrežico spremeni smer.
- B Ko se svetloba pri prehodu mimo ovire razširi tudi na območje geometrijske sence za oviro.
- C Ko se svetlobi pri prehodu v drugačno prozorno snov spremeni smer širjenja.
- D Ko se svetloba po odboju od hrapave površine razprši v vse smeri.

30. Ali lahko polariziramo longitudinalno valovanje?

- A Longitudinalnega valovanja ne moremo polarizirati.
- B Da, lahko ga polariziramo z uklonsko mrežico.
- C Da, lahko ga polariziramo s popolnim odbojem.
- D Da, lahko ga polariziramo s polarizatorjem.

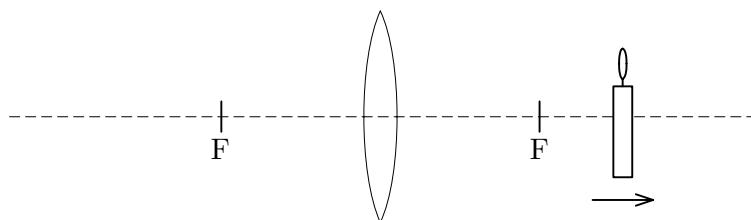
31. Katera slika kaže Dopplerjev pojav?

32. Točkasto zvočilo izotropno oddaja zvok z močjo 100 W . Kolikšna je razdalja, na kateri je gostota energijskega toka valovanja enaka $80 \cdot 10^{-3} \text{ W m}^{-2}$?

- A 10 m
- B 20 m
- C 99 m
- D Ni dovolj podatkov.

33. Sveča je sprva oddaljena 1,5 goriščne razdalje od zbiralne leče. Nato svečo oddaljujemo od leče in opazujemo ostro sliko sveče na zaslonu. Katera od spodnjih izjav je pravilna?

- A Slika sveče je čedalje manjša in nastaja vse bliže gorišča leče.
- B Slika sveče je čedalje večja in nastaja vse bliže gorišča leče.
- C Slika sveče je čedalje manjša in nastaja vse dlje od gorišča leče.
- D Slika sveče je čedalje večja in nastaja vse dlje od gorišča leče.

34. Telo s temperaturo 300 K seva svetlobni tok 200 W . Kolikšna je temperatura tega telesa, ko seva 3200 W ?

- A 600 K
- B 1200 K
- C 2400 K
- D 4800 K

35. Svetloba ima valovno dolžino 440 nm . Kolikšno energijo imajo fotoni te svetlobe?

- A 2,2 eV
- B 2,8 eV
- C 3,5 eV
- D 4,1 eV

36. V spodnji preglednici so zapisane energije dveh energijskih stanj za štiri različne atome. Kateri od atomov iz preglednice sestavlja plin, ki lahko seva fotone z energijo 1,5 eV ?

1. atom	2. atom	3. atom	4. atom
28,6 eV	22,8 eV	13,7 eV	12,0 eV
25,4 eV	20,9 eV	12,2 eV	10,9 eV
A	B	C	D

37. Pri obstreljevanju jeder neona ^{21}Ne z nevtroni nastajajo delci α in jedra nekega elementa, ki je v enačbi reakcije označen z X: $^{21}\text{Ne} + ^1\text{n} \rightarrow \text{X} + \alpha$. Kateri element nastaja?

- A ^{17}O
- B ^{18}O
- C ^{18}F
- D ^{18}Ne

38. V prvi uri razpade tretjina jeder v radioaktivnem vzorcu, v katerem je bilo sprva N_0 jeder. Koliko radioaktivnih jeder ostane v vzorcu po dveh urah?

- A $\frac{5}{9}N_0$
- B $\frac{4}{9}N_0$
- C $\frac{3}{9}N_0$
- D $\frac{2}{9}N_0$

39. Eno od cepitev urana lahko opišemo z izrazom $^{235}_{92}\text{U} + {}^1_0\text{n} \rightarrow {}^{139}_{56}\text{U} + {}^{95}_{36}\text{Kr} + \text{nekaj nevronov}$. Koliko nevronov nastane kot produkt reakcije?

- A 0
- B 1
- C 2
- D 3

40. Spektralne črte v spektrih galaksij so praviloma premaknjene proti rdečemu delu spektra. Zakaj so pri nekaterih galaksijah spektralne črte premaknjene proti modremu delu spektra?

- A Ker so te galaksije veliko bolj oddaljene od nas kakor večina drugih.
- B Ker je energija teh galaksij veliko večja od energije večine drugih galaksij.
- C Ker svetloba s teh galaksij potuje skozi oblake plina, ki oddajajo modro svetlubo.
- D Ker se te galaksije približujejo naši galaksiji.

Prazna stran